

ВНЕСОК ПРОФЕСОРА ДУДЧЕНКА МАКСИМА АНДРІЙОВИЧА В ПРАКТИЧНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТОМАТОЛОГІЇ Українська медична стоматологічна академія (м. Полтава)

pols@dentaero.com

Доктор медичних наук, професор Дудченко Максим Андрійович відомий вчений, талановитий вчитель, що підготував велику кількість учнів. Він досвідчений клініцист, що має глибокі знання, вміння, володіє високим рівнем клінічного мислення, яке сприяє розвитку концепції міждисциплінарного підходу до обстеження та лікування хворих.

Сучасні методи обстеження, експериментальні моделі захворювань дозволили прийти до висновку, що існує взаємозв'язок органів порожнини рота та всіх систем організму. Це обумовлено анатомо-фізіологічними особливостями, іннервацією, кровообігом щелепно-лицевої системи. Рецептори слизової оболонки порожнини рота мають розповсюджену кореляцію з центральною нервовою системою, серцево-судинною, ендокринною та іншими.

Цей факт став підставою для висновку, що більшість захворювань органів порожнини рота є наслідком порушення функцій різних систем організму. В той же час принцип цілісності організму лежить у основі вдосконалення підходу до оцінки стоматологічного здоров'я. У зворотному зв'язку (показник здоров'я організму) оцінюється методом Фолля, визначенням дисколориту, гальванозу, галітозу. Стан язика на сьогоднішній час є дзеркалом здоров'я. Кількість слини, її склад (РН, ферменти, гормони, мінерали, мікроелементи) допомагає визначити стан здоров'я тканин та систем. Розроблені та використовуються таблиці, що демонструють зв'язки зубів із внутрішніми органами.

Згідно даних літератури осередки стоматогенної хроніоінфекції призводять до обтяження захворювань серцево-судинної системи, астми, патології органів шлунково-кишкового тракту. У той же час більше 30 системних захворювань організму викликають ураження тканин пародонта із закономірністю, що наближається до 100%. Прикладом цього може бути цукровий діабет, гіпотиреоз, захворювання крові, ВІЛ-інфекція та інше. При патології органів шлунково-кишкового тракту також виявляються захворювання пародонта, виразковий

процеси слизової оболонки порожнини рота. До них відносяться хронічний рецидивуючий афтозний стоматит, виразковий стоматит Сеттона, виразковий гінгівіт.

Виходячи із вищевикладеного у стоматологічній літературі лунає положення про те, що захворювання органів та тканин порожнини рота є маркером, що вказує на стан внутрішніх органів.

Прямий та зворотній зв'язок патології органів порожнини рота та систем організму стали фундаментом до комплексного поєднаного лікування, стоматологічної санації.

Професор Дудченко М.А. у цьому плані систематизував свій досвід, досвід колег, учнів. Під своєю редакцією та редакцією професора Ждана В.М. видано посібник для лікарів «Болезни органов пищеварения. Терапевтические и хирургические аспекты гастроэнтерологии со стоматологической патологией».

Книга є посібником з гастроентерології для терапевтів, сімейних лікарів, стоматологів, лікарів інших спеціальностей та студентів медичних вузів III-IV рівнів акредитації, гастроентерологів, хірургів. У ній викладені сучасні уявлення про етіологію, патогенез, патоморфологію, класифікації, клініку, диференційну діагностику, патогенетичну терапію з використанням режиму лікування та дієти, фармакотерапію, фізіотерапію, санаторно-курортне лікування по всім основним нозологічним формам хвороб органів травлення.

Значне місце приділено питанням хірургічної гастроентерології та терапевтичної стоматології. Певне місце належить комплексній патогенетичній терапії з викладенням запатентованих своїх принципів лікування окремих захворювань.

Максиму Андрійовичу спільно зі стоматологами-терапевтами належить значне місце запатентованим принципам лікування у клініці захворювань шлунково-кишкового тракту: патент № 79120, інформаційний лист. Так розроблений спосіб лікування хворих на хронічний виразковий стоматит у поєднанні з виразкою дванадцятипалої кишки.

В основу корисної моделі поставлена задача створити єдиний комплексний для одночасного консервативно-комплексного лікування хворих з поєднаним захворюванням хронічним виразковим стоматитом і виразкою дванадцятипалої кишки.

Серед захворювань травного тракту, який знаходиться в анатомічній і фізіологічній єдності, найбільш складною проблемою в стоматології є виразковий стоматит, а у гастроентерології — виразка дванадцятипалої кишки і їх поєднання в одному організмі. Зростання цих хвороб і тяжкість їх лікування серед населення потребує до себе підвищеної уваги і практичних рішень. Тим більше що ці захворювання завдяки оральному сепсису і перфоративній виразці з перитонітом можуть завершуватись летальним наслідком.

Відомо, що виразковий стоматит належить до інфекційно-аутоімунного запалення слизової оболонки рота на фоні послаблення імунного місцевого і загального захисту з послабленою антиоксидантною функцією організму, а виразкова хвороба дванадцятипалої кишки — продуктом зниження захисних механізмів з місцевою інфекційно-ацидопептичною, гіпероксидантною і ферментативною активністю, що призводить до аутолізу слизової оболонки дванадцятипалої кишки з утворенням виразок. З цих позицій можна думати про участь єдиних причин і механізмів розвитку виразкового стоматиту і виразки дванадцятипалої кишки з локалізацією патологічних процесів в різних органах системи травлення.

Поставлена задача вирішується шляхом застосування препарату з антибактеріальною, протизапальною, антиоксидантною, імуностимулюючою терапією, згідно з корисною моделлю, як препарат використовується запропонована суміш композиція

“Віпромак”, що має позитивний вплив одночасного лікування хронічного виразкового стоматиту і виразки дванадцятипалої кишки.

Запропонований спосіб дозволяє високоспецифічно впливати на патогенетичні механізми розвитку інфекційно-аутоімунного запалення з аутолізом оральної дуоденальної слизової оболонки у формі виразки, що суттєво підвищить ефективність лікувально-профілактичних заходів та покращить надання медичної допомоги при рецидивах хвороб.

Опубліковано ряд статей як у медичних виданнях, так і в профільно стоматологічних. А саме : «Эффективность лечения больных с язвенным стоматитом в сочетании с дуоденальной язвой» (Проблеми сучасної медицини, № 5, 2013 р.); «Комплексное лечение больных язвенной болезнью двенадцатиперстной кишки с сопутствующим стоматитом» (Вісник проблем медицини, вип. 3. т. 1, 2013 р.); «Одновременная терапия дуоденальной язвы в сочетании с пародонтитом» (Вісник проблем медицини, вип. 3. т. 1, 2014 р.); «Лечение больных хроническим язвенным стоматитом в сочетании с дуоденальной язвой» (Стоматология, Москва, вып. 3, т. 3, 2014 г.); «Комплексный подход к диагностике и лечению больных с заболеваниями слизистой оболочки полости рта» (Стоматологічна наука і практика, № 5, 2015 р.).

Роботи отримують визнання.

З вдячністю та повагою до Максима Андрійовича, з побажаннями міцного здоров'я, натхнення, наснаги.